
Granskningsrapport

Sofia Nylund
Ebba Lind
Charlotta Franklin
Simon Löwenthal

Oktober 2016

Granskning av delårsrapport 2016

Håbo kommun

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	5
3.3	Driftsredovisning	6
3.4	God ekonomisk hushållning	7
3.4.1	Finansiella mål	7
3.4.2	Mål för verksamheten	8

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2016-01-01 – 2016-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 91,3 mnkr, och prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 38,1 mnkr. Balanskravet kommenteras i delårsrapporten och där framgår att balanskravet uppfylls utifrån lämnad helårsprognos.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vår översiktliga granskning visar på att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2016. För helåret gör kommunstyrelsen bedömningen att samtliga finansiella mål kommer att uppfyllas. Vi delar kommunstyrelsens bedömning.
- Utifrån genomförd granskning gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen. För helåret gör kommunstyrelsen bedömningen att 17 av 30 mål kommer att uppfyllas. Det har inte framkommit något som gör att vi kan göra någon annan bedömning av måluppfyllelsen avseende verksamheten än vad kommunstyrelsen gör.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2016-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti 2016. Resultatet för perioden uppgår till 93,1 mnkr. Helårsprognosen pekar på ett resultat på 38,1 mnkr, vilket är 12 mnkr bättre jämfört med budget för helåret. Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till 37,2 mnkr enligt prognosen och innebär att balanskravet uppnås för året.

Årets resultat (tkr)	38 063
Avgår samtliga realisationsvinster (tkr)	-866
Summa balanskravsresultat	37 197

Realisationsvinsten i tabellen ovan är främst hänförlig till försäljning av Dragrännan 1.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt sammanställd redovisning för de bolag som ingår i kommunkoncernen. Delårsrapporten innehåller därmed i allt väsentlig de delar som en delårsrapport ska innehålla enligt RKR rekommendation 22.

I granskningen har vi kontrollerat att skatteintäkterna, semesterlöneskulden och pensionerna har periodiserats korrekt. Vi har också analyserat utfallet per månad för alla resultatkonton för att säkerställa att större periodiseringar hanteras korrekt varje månad. En mindre avvikelse har noterats, där ca 680 tkr för mycket har belastat perioden. Denna avvikelse påverkar inte vår bedömning av räkenskaperna.

Vi kan även konstatera att kommunen nu tillämpar RKR 11.4 fullt ut genom att tillgångar med ett väsentligt ingående bokfört värde 2016 har delats upp i komponenter och att kvarvarande nyttjandeperiod har fastställts. Investeringar utförda under 2016 och framåt kommer att delas upp i komponenter när tillgången ianspråkats.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

3.2 Resultatanalys

Resultaträkning, tkr	Delårsbokslut 2015	Delårsbokslut 2016	Prognos 2016	Budget 2016
Verksamhetens intäkter	163 885	223 479	335 218	225 228
Verksamhetens kostnader	-758 072	-814 089	-1 309 086	-1 203 603
Finansnetto	-1 723	-3 787	-13 598	-25 431
Verksamhetsnetto	-595 910	-594 397	-987 466	-1 003 806
Skattenetto	649 867	685 674	1 025 529	1 029 884
Resultat	53 957	91 277	38 063	26 078
Resultat som andel av skattenettet	8,3 %	13,3 %	3,7 %	2,5 %

Kommunens resultat per 31 augusti uppgår till 91,3 mnkr, vilket är 37,3 mnkr högre än motsvarande period år 2015. Resultatförbättringen mot motsvarande period förra året förklaras bland annat av ersättningar från Migrationsverket. I resultatet för år 2015 ingår jämförelsestörande kostnader med 15,4 mnkr.

Prognosen för resultatet vid årets slut är ett överskott med 38,1 mnkr, vilket är 12,0 mnkr bättre än det budgeterade resultatet. Det positiva resultatet i prognosen jämfört med budget förklaras av att:

- Räntekostnaderna för kommunens långfristiga skulder minskat med 10,5 mnkr.
- Nämndernas nettokostnader prognostiseras bli 6,4 mnkr lägre än budget.
- Skattenettet (skatteintäkter och statsbidrag) är 4,4 mnkr lägre, vilket ger underskott.
- Avfallsverksamheten redovisar ett underskott på 0,5 mnkr. (Resultatet regleras i bokslutet mot den skattefinansierade verksamhetens egna kapital).
- Internränteintäkterna är 2 mkr lägre.
- Exploatering och reavinster uppgår till ungefär 1 mkr, vilket man inte budgeterar för.
- Finansiella intäkter är ungefär 0,5 mnkr högre.
- Pensioner och upplupna lönekostnader är ungefär 0,4 mnkr lägre.

3.3 Driftsredovisning

Tkr	Budget 2016	Delårsboks slut 2016	Prognos helår	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-1 436	-623	-1 436	0
Stöd till politiska partier	-1 000	-943	-1 000	0
Valnämnd	-7	0	-7	0
Revision	-1 118	-380	-1 118	0
Kommunstyrelse	-192 840	-116 992	-193 470	-630
Överförmyndarnämnd	-1 628	-890	-1 628	0
Bygg- och miljönämnd	-19 409	-8 833	-16 822	2 587
Barn- och utbildningsnämnd	-501 138	-323 296	-501 248	-110
Socialnämnd	-59 521	-29 025	-52 164	7 357
Vård- och omsorgsnämnd	-214 305	-141 540	-217 115	-2 810
Summa nämnder och styrelse	-992 402	-622 522	-986 008	6 394

Kommunstyrelsens och nämndernas totala budgetavvikelse prognostiseras till +6,4 mnkr vid årets slut. Bygg- och miljönämnden och socialnämnden redovisar överskott, medan Överförmyndarnämnden redovisar ingen avvikelse mot budgetramen. Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden visar prognoser på negativa resultat vid årets slut.

Socialnämndens nettokostnad har minskat med 12,5 mnkr, socialnämnden prognostiserar ett överskott på 7,4 mnkr, främst till följd av att ersättningen från Migrationsverket för köp av platser på familjehem och HVB-hem är högre än kostnaderna. Prognosen är sänkt från 11,9 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden har ett mindre underskott på 0,1 mnkr, vilket är mindre än prognos vid förra uppföljningen. Kommunfullmäktige beslutade i samband med behandling av delårsrapporten per mars att barn- och utbildningsnämnden skulle åtgärda underskottet.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar nu ett underskott på 2,8 mnkr. Främst är det kostnaden för hemtjänst som ökar, både köp av hemtjänst, intern och extern, samt utförandet av hemtjänsten. Totalt är det 7,2 mnkr mer än budgeterat.

Kommunfullmäktige beslutade i juni att låta kommunstyrelsen fördela ut tilläggsbudget år 2016 med 10,3 mnkr till nämnderna med anledning av det extra statsbidrag för flyktingsituationen som kommunen erhållit. Eftersom det finns osäkerheter i hur flyktingsituationen ser ut under året och hur den påverkar kommunens verksamhet, beslutades att statsbidraget fördelas ut till nämnderna i form av budget när kostnaderna är definitivt kända. För kostnaderna till och med augusti är förslaget att fördela tillägget enligt: Barn- och utbildningsnämnden (4,6 mnkr), Socialnämnden (1 mnkr) och Kommunstyrelsen (0,8 mnkr).

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2016:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2016	Utfall delår	Prognos helår
Håbo kommuns verksamhet präglas av god ekonomisk hushållning. Skatten ska inte höjas och bör vara i samma nivå med jämförbara kommuner i Mälardalen	Uppfyllt KS bedömer målet som uppfyllt för perioden; skatten har inte höjts under året.	Uppfyllt KS bedömer att målet kommer att uppfyllas för året då det inte finns några planer på att höja skatten.
Kommunens resultat ska över perioden uppgå till minst 2 procent av skattenettot	Uppfyllt KS bedömer målet som uppfyllt för perioden. Resultatet som andel av skattenettot uppgår till 13,2 %	Uppfyllt KS bedömer att målet kommer att uppfyllas för året. Enligt lämnad prognos uppgår resultatet som andel av skattenettot till 3,7 %
Kommunens investeringar, exklusive exploateringsrelaterade kostnader, ska vara egenfinansierade	Uppfyllt Kommunens investeringar har under jan-aug finansierats helt med egna medel	Uppfyllt Prognosen är att även återstående investeringar under året kommer att finansieras med egna medel
Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad.	E/T Inga överskott eller intäkter av engångskaraktär har uppkommit under året	E/T Utvärderas i årsbokslutet om det skulle uppkomma överskott eller intäkter av engångskaraktär.
Exploateringsverksamheten ska totalt sett ge ett ekonomiskt överskott till kommunen	Uppfyllt Alla pågående exploateringsprojekt beräknas sammantaget ge ett överskott på 58 mnkr under projektiden. Därmed nås målet.	Uppfyllt Alla pågående exploateringsprojekt beräknas sammantaget ge ett överskott på 58 mnkr under projektiden. Därmed nås målet.

När det gäller det första målet, framkommer det av delårsrapporten att jämförelse av skattesats med jämförbara kommuner i Mälardalen kommer att göras till årsredovisningen.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2016.

3.4.2 Mål för verksamheten

För perioden 2016-2018 har fyra målområden med tillhörande strategier på kommunfullmäktiges nivå prioriterats. Dessa är tillika kommunens mål för god ekonomisk hushållning. Kommunens finansiella mål för perioden redovisas inom målområdet "Håbo en kommun med sund ekonomi".

- Attraktiva Håbo
- Kvalitativa och effektiva Håbo
- Hållbara Håbo
- Håbo en kommun med sund ekonomi

Med utgångspunkt ifrån kommunfullmäktiges mål har varje nämnd och styrelse i uppdrag att årligen arbeta fram egna måldokument. Dessa ska innehålla nämndens/styrelsens egna prioriterade mål och åtgärder för att bidra till att nå kommunfullmäktiges prioriterade målområden och strategier.

Det framgår av delårsrapporten att flera av nyckelindikatorerna saknar resultat vid delårsuppföljningen vilket gör att bedömningen av måluppfyllelsen för helåret 2016 delvis är osäker. För tre mål saknas data för flera avgörande nyckelindikatorer och en bedömning har inte kunna göras alls avseende måluppfyllnad. I övriga fall där en eller flera nyckelindikatorer saknar data har bedömningar gjorts men då på en rimlig/låg nivå snarare än en överskattning.

Utfallet pekar på en relativt låg måluppfyllnad vid årets slut inom tre av kommunfullmäktiges fyra målområden. Dock visar beskrivningarna av nämndernas bedömningar på osäkerheter då flera nyckelindikatorer ännu inte är redovisade. En trolig utveckling är att ett antal av dessa kommer påverka måluppfyllnaden positivt och ytterligare några mål kommer att nås vid årets slut. Endast ett fåtal mål bedöms redan nu som ej nåbara vid årets slut. Lägst måluppfyllnad men med flest osäkerhetsfaktorer finns inom målområdet Attraktiva Håbo där två av sju mål förväntas nås vid årets slut.

Tabellen nedan är hämtad från kommunens delårsrapport.

	Attraktiva Håbo	Kvalitativa och effektiva Håbo	Hållbara Håbo	Håbo en kommun med sund ekonomi	Antal mål som förväntas uppnås vid årets slut
Kommunstyrelsen					2 av 7
Bygg- och miljönämnden					4 av 6
Barn- och utbildningsnämnden					2 av 4
Socialnämnden					1 av 3
Vård- och omsorgsnämnden					2 av 3
Överförmyndarnämnden					2 av 3
Långsiktiga Finansiella mål					4 av 4
<i>Antal mål som förväntas uppfyllas vid årets slut</i>	2 av 7 <i>Varav 2 ej bedömda</i>	6 av 10 <i>Varav 1 ej bedömd</i>	3 av 6	6 av 7	17 av 30

- Kommer troligen att uppfyllas
- Kommer troligen inte att uppfyllas
- Går inte att bedöma vid rapporteringstillfället

Bedömning

Utifrån genomförd granskning gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen. Detta eftersom 17 av 30 mål bedöms uppfyllas i slutet av året.

2016-10-18

Sofia Nylund
Projektledare

Roger Burström
Uppdragsledare